І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 110. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 10, 1960 No. 110. VOL. LXVII.

РОКЕФЕЛЛЕР КРИТИКУЄ УРЯД; ЗАКЛИКАЄ НІКСОНА ВИЯВИТИ СВОЮ ПРОГРАМУ

НІКСОН МОВЧИТЬ; РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ЛІБЕРАЛИ СУМНІВАТЬСЯ, ЧИ ГУБЕРНАТОР МІГ БИ ПЕРЕМОГТИ

Нелсон А. Рокефеллер після своїх відвідин у Білому Домі

Ню Йорк. — 8-го червня ц. р. нюйорський губернатор Нелсон А. Рокефеллер після сніданку з президентом Айзенгавером в Білому Домі прилетів до Ню Йорку, де відбув наради зі стейтовим Комітетом Республіканської партії, а після того видав пресі довшу заяву, в якій критикував політику республіканського уряду і домагався, щоб чоловий республіканський кандидат на президента віце - президент Ричард М. Ніксон виявив свою програму ще перед Крайовою Номінаційною Конвенцією, яка відбудеться в Шикаго від 25-го липня. Він казав, що це „не є розумно і розсудливо, що провідний республіканський кандидат на президента тримається вперто засади, що свою програму він опублікує аж після того, як буде найменований партією на кандидата". Ані „країна, ані Республіканська партія не можуть маршувати до майбутнього з програмою, яка є знаком запиту". Рокефеллер казав, що Ніксон минулої зими спричинився до ліквідації страйку в сталевій продукції так, що збільшився інфляційний тиск в країні. Губернатор критикував урядову програму лікарської допомоги старшим особам, яку підтримує віцепрезидент Ніксон, а яка, на думку Рокефеллера, не є здорова під фінансовим оглядом. В заяві Рокефеллера є критика й інших дій уряду Айзенгавера. На думку губернатора позиція ЗДА в світовій політиці є слабша, як була 15 років тому. Рокефеллер закликає до збільшення оборонних засобів країни. Губернатор виявив, що він буде делегатом на номінаційній конвенції в Шикаго. Гадають, що він очолюватиме нюйоркську делегацію на цій конвенції. Після сніданку в Білому Домі Рокефеллер заявив журналістам, що він „не був кандидатом на президента, і що не є ним нині", але на запит, чи прийняв би він номінацію на конвенції, відповів, що „так". Рокефеллер виявив журналістам головні пункти своєї програми: 1) Збільшити на три більйони долярів видатки на оборону країни і на 500 мільйонів витрати на цивільну оборону. 2) Переорганізувати всю систему уряду внаслідок випадку з літаком У-2. 3) Підготовити американську програму в ділянці роззброєння. 4) З'ясувати становище уряду в справі непорозумінь між працедавцями і робітництвом. 5) Дальший поступ в обороні громадянських прав. 6) Збільшити Федеральну допомогу шкільництву. 7) Лікарська допомога старшим особам в рямках соціяльного забезпечення. В політичних колах гадають, що несподівана активність нюйоркського губернатора свідчить про те, що він хоче в останній хвилі добитися того, щоб його найменували на кандидата на президента, і що хоче підкреслити своє розходження з віце-президентом, щоб тим способом ніхто не старався ставити його на кандидата на віце - президента на конвенції. Дехто гадає, що Рокефеллер хотів своїм виступом звернути на себе увагу своїх партійців, які повинні побачити, що його програма допоможе республіканцям виграти вибори. Ніксон відмовився скласти заяву, в справі виступів Рокефеллера. Те саме зробив і Білий Дім, що може свідчити про те, що президент Айзенгавер не змінив свого становища і що і надалі підтримує Ніксона як кандидата на президента. В республіканських партійних колах, навіть між прихильниками Ніксона, заявляють, що немає виглядів на те, щоб Рокефеллера конвенція найменувала на президентського кандидата. Сенатор Джордж Айкен із ліберального республіканського крила, заявив, що не бачить виглядів, щоб Рокефеллер був республіканським кандидатом. Подібно говорять і інші визначні республіканці.

Партія Діфенбейкера виграла вибори в Новій Шкотії

Голіфакс, Нова Шкотія. — Населення провінції Нова Шкотія мала нагоду по раз перший від 1956-го року висловити свою думку про консервативний уряд прем'єра Діфенбейкера і в провінційних виборах вповні підтримувало теперішню політику оттавського уряду, вибравши до провінційної леґіслятури 27-ох консерватистів (давніше було їх 24), 15-ох лібералів (18) і одного соціяліста (1). Перепав голова провінційного проводу лібералів і колишній провінційний прем'єр Генрі Д. Гікс, якого переміг консерватисти більшістю 14-ох голосів. Він був членом провінційної леґіслятури від 1945 року. Лібералі вели виборчу кампанію під гаслом того, що консерватисти не здійснили своїх обіцянок піднести економічно цю провінцію. Консерватисти твердили, що вони за три роки зробили більше, як ліберали за 23-річного перебування при владі.

УКРАЇНСЬКІ ДЕМОКРАТИ ВІДБУЛИ У ФИЛАДЕЛФІЇ ПЕРЕДВИБОРЧІ НАРАДИ

Филаделфія. — Представники Українських Демократичних Клюбів з сімох стейтів відбули тут минулої неділі, 4-го червня, свої передвиборчі наради, на порядку яких були головно пропозиції до передвиборчої плятформи Демократичної партії та активна участь у передвиборчій кампанії і в самих виборах. Наради, що ними проводив голова українського відділу Комітету Національностей в Крайовому Комітеті Демократичної партії, адв. Степан Ярема з Ню Йорку, відбулися в готелі Бенджамін Франклін з участю 40 українських демократичних представників із стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі, Огайо, Массачуссетс, Пенсилвенія, Ілліной і Коннектикат. Голова Крайового Комітету Демократичної партії Пол М. Батлер, передовий кандидат на демократичного президентського кандидата сенатор Джан Кеннеді, губернатор Вільямс та сенатори Джансон і Ґрін надіслали свої привітання і запевнення, а екзекутивний директор Відділу Національностей Майкел Цеплінскі особисто був приявний та взяв участь у нарадах. Між проблемами, що їх на цих нарадах обговорювано, щоб опісля запропонувати до демократичної плятформи, були в першу чергу іміґраційно-натуралізаційні справи та пропозиції рішучої американської визвольної політики, зокрема активна моральна і політична американська допомога визвольним змаганням поневолених Москвою народів. З організаційних проблем обговорено між іншим посилення організації Демократичних Клюбів та їхню консолідацію на стейтовій і крайовій базі. В нарадах взяв активну участь заступник головного предсідника УНСоюзу п. Йосип Лисогір та цілий ряд інших активних і провідних членів УНСоюзу.

Головним промовцем на республіканській конвенції буде конґресмен Джад

Вашинґтон. — Провід республіканської партії запляную вав деякі зміни в складі президії республіканської конвенції, що має початися дня 25 липня ц.р. в Шикаґо. Згідно із новим пляном, головним промовцем під час конвенції мав би бути конґресмен Волтер Джад з Міннесоти і тимчасовим предсідником Сесіл Г. Ундервуд із Вест Вірджінії. Постійним предсідником мав би бути, згідно з дотеперішнім рішенням, конґресмен Чарлз А. Галлек з Індіяни, провідник республіканців у Палаті Репрезентантів. Усі ці кандидатури погоджено з головним республіканським кандидатом на Президента Ричардом М. Ніксоном й оконечно вони будуть затверджені на засіданні Крайового комітету Республіканської партії в п'ятницю цього тижня. Конґресмен Джад відомий, між іншим, із свого дуже рішучого антикомуністичного становища, та як великий приятель визвольних рухів поневолених Москвою народів, зокрема українського.

Кастро відкинув американську ноту, як аґресивну

Гавана, Куба. — Прем'єр Фідель Кастро 8-го червня несподівано з'явився на конвенції фризієрських робітників і виголосив двогодинну промову, в якій остро атакував уряд ЗДА та відкинув американську ноту, в якій Вашингтон оскаржував кубинського президента Дорміса і прем'єра Кастра в очорнюванні ЗДА. Кастро казав, що американська нота з минулого тижня є „аґресивна" у відношенні до Куби і є написана" без потрібного узасаднення". Він знову говорив про те, що ЗДА змагають до того, щоб збройно напасти на Кубу. Прем'єр Куби обороняв свою дотепе рішню політику і запевняв кубинський нарід, що і економічна і військова аґресія на Кубу не вдається. Кастро казав, що „ворожість нашого могутнього сусіда збільшується", ми „знаємо, що вони не залишать нас в мирі, і що з кожним днем вони більше аґресивні проти "Куби". На думку Кастра, ЗДА „хотіли б, щоб Куба зреклася своєї суверенности і права мати торговельні зносини з державами, з якими вони гадають, що це не є доцільно". Але всі ті зусилля уряду ЗДА не матимуть успіху.

Британську виставку в Ню Йорку відкриє князь Філіп в присутності Ніксона

Ню Йорк. — Британська виставка, що починається в ту п'ятницю цього тижня, буде відкрита принцом Філіпом, князем Единбургу і чоловіком королевої Єлисавети ІІ-ої. Прибуває принц Філіп до Ню Йорку вже в четвер 9 червня з Монтреалу в Канаді і зараз після відкриття він відлетить до Лондону, щоб відсвяткувати тим разом із родиною свій 39-ий день народин. Буде відкрита британська виставка в присутності віце-президента Ричарда М. Ніксона і губернатора нюйоркського стейту Нелсона Рокефеллера. Влаштована виставка в залях нюйоркського Колізею, охоплює вона чотири поверхи і буде два рази більша, як совєтська виставка минулого року. Вона має показати британську історію, щоденне життя і гумор, як теж досягнення в ділянці науки й індустрії. Відкрита буде ця виставка в будні дні від год. І-ої до І0 веч., в суботи від ІІ перед пол. до ІІ веч. і в неділі від І-ої по пол. до 7-ої вечора.

В найближчу неділю буде на Союзівці „Жива Свобода"; в суботу починаються організаційні курси УНСоюзу

Союзівка, Кергонксон. — Хоч культурні і розвагові імпрези на цій оселі УНСоюзу в Кетскильських горах починаються, звичайно, щойно в повному сезоні в липні, то цим разом Союзівка поспішилась: перша цьогорічна імпреза відбудеться вже в найближчу неділю, 12-го червня, о год. 3-ій по полудні і буде нею „Жива Свобода'", себто виступ редакторів „Свободи" з короткими статтями, репортажами і фейлетонами на актуальні теми. Імпреза відбудеться в рямках першого організаційно-секретарського курсу УНСоюзу, що його влаштовує Головна Канцелярія для згологшених організаторів і секретарів Відділів УНС та який почнеться формально вже в суботу, 11 червня і буде тривати до четверга, 16-го червня включно. На курс, що охоплює всі головніші ділянки організаційно - секретарської праці, зголосилося вже досі півсотні організаторів і секретарів Відділів УНС з багатьох місцевостей Америки і Канади.

● **Незалежний кандидат на президента** в Еквадорі д-р Хозе М. Веляско Ібарра переміг своїх противників, які кандидували як члени окремих партій. Ці вибори були ударом для лівих партій і для партійних провідників. Давніше він вже був три рази президентом.

Японський уряд заповідає, що пів мільйона японців вітатимуть Айзенгавера

Токіо. — Японський прем'єр Нобосуке Кіші, який не злякався демонстрацій збоку комуно - соціялістичної і поплентацької опозиції в справі ратифікування союзницького пакту з Америкою і приїзду до Японії президента Айзенгавера з відвідинами, повів контракцію проти масових лівих, ворожих Америці, демонстрацій. Ліберальні демократи, що підтримують уряд, заповіли зорганізування 500,-000 до 600,00 прихильних Америці і приїздові Айзенгавера маніфестантів. Водночас, уряд почав приготування засобів безпеки в дні приїзду і підчас перебування в Японії американського президента. На 20-милевому шляху з летовища до центру Токіо, яким їхатиме президент Айзенгавер з японським цісарем Гірогіто, стоятиме 17,000 поліції. Надруковано 80,000 паперових американських прапорців та 150,000 афіш. Уряд приготований, що комуністи і їх поплентачі можуть вчинити якусь авантуру, дармащо самі опозиціоністи заповідають, що вони демонструватимуть тільки чорними нараменниками на знак „жалоби" з приводу приїзду Айзенгавера. Тим часом уряд вніс до вищої палати парляменту японсько-американський пакт на ратифікацію. Ліберальні демократи мають там більшість, бо на всіх 250 місць займають 136. Соціялісти, що мають 67 місць, демократичні соціялісти (17), незалежні (14) і комуністи (3) бойкотують засідання цієї вищої палати парляменту.

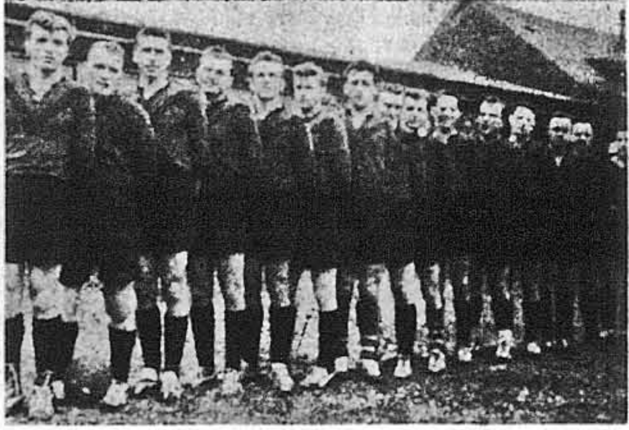
Зах. Німеччина хоче дістати американські ракети на далеку віддаль

Бонн. — Західньо - німецький міністер оборони Франц Йосиф Штравс відлетів в мин. вівторок до З'єдинених Держав для переговорів про постачання Західній Німеччині ракет з далеким засягом. При цій нагоді Штравс відвідає різні американські фабрики, що працюють для збройних сил. Річ іде головно про ракети „Поляріс" і „Мінітмен". Штравс буде під час перебування в Америці гостем секретаря оборони Томаса Гейтса. Прибувши на летовище в Ню Йорку німецький міністер військових справ заявив, що німці не є чулі на совєтську пропаганду, поведену у зв'язку з летунським інцидентом над Свердловськом. Німеччина — заявив він — є від останньої війни без упину предметом совєтського шпигунства, наклепницької нагінки та аґресії, яка зупиняється тільки на порозі гарячої війни. „Коли большевики жадають від Америки, щоб вона не переводила більше розвідчих летів над Совєтським Союзом, то американці повинні відповісти, щоб вони, Совєти, припинили свою підривну роботу, яку ведуть на всякий лад" — заявив Штравс.

Англія й Совєти поширюють взаємну торгівлю

Лондон. — В минулий вівторок почались в Лондоні англо-совєтські наради над поширенням торговельних взаємин, базованих на підписаному 1 липня мин. року торговельному договорі із важністю на 5 років. За тодішньою умовою, СССР і Англія мають щороку перевірювати, наскільки функціонує їх товарообмін. Тепер найбільша трудність у совєтських вимогах, щоб Англія спроваджувала більше совєтської нафти і нафтових виробів. Англійський уряд погодився на спровадження впродовж перших чотирьох місяців цього року совєтської нафти вартости $ 1,626.000, але — поза ту квоту — він противиться збільшенню імпорту совєтської нафти і виробів з неї, бо нафтовий промисл в Англії приватний і Англія має її подостатком з власних компаній. Англійсько - совєтські торговельні переговори будуть тривати ще яких 10 днів.

Елізабетська „Січ" здобула чемпіонат Ліґи Ню Джерзі

Елизабетська „Січ", футбольний чемпіон стейту Ню Джерзі

Ню Джерзі. — Після десятирічних впертих і наполегливих змагань українська дружина „Січ" з Елизабет здобула чемпіонат ліґи цього стейту, ставши таким чином першою українською дружиною, що здобула цей великий успіх у цьому сильному „футбольному" стейті. Дружина „Січі" дійшла також до фіналу змагань за чашу стейту, в якому після завзятої гри і переваги в першій половині гри, ведучи довший час програла нещасливо оберліґовій німецькій дружині „Нюарк Спорт Клаб" з рахунком 1:3. Однак цей неуспіх зрівноважив великий тріюмф „Січі", яким стало здобуття першого місця у найвищій лізі стейту Ню Джерзі. Останні змагання проти німецької дружини „Норт Галедон" і польської дружини „Костек", виграли наші змагуни з рахунком 3:1 і 6:3. Кінцеві змагання відбулися в останню неділю травня проти „Костека" і вони були завершенням успішного сезону „Січі". З числа шости здобутих воріт, два добув Іван Павлічка, два Ігор Чижович, одні Володимир Гарасим і одні Валентин Конопасевич. На знімці змагуни „Січі" перед змаганнями: Є. Чижович (капітан дружини), Гевко Марчук, І. Чижович, Луценко, Презимірський, Венцель, В. Чижович, Гивель, Павлічка, Маркусь, Конопасевич, Гарасим, Панкевич, Понось. Менаджером чемпіонської дружини є відомий змаґун С. Лютак. Головою Товариства „Січ" є п. Заблоцький. Вісім змагунів першуньської дружини стейту Ню Джерзі є колишніми змагунами аматорської дружини „Тризуба", віце-чемпіона Америки з 1956 року. В неділю, 12. червня влаштовує У.С.К. „Січ" бенкет з нагоди успішного закінчення сезону своїх футболістів за здобуття першенства Ліґи стейту Ню Джерзі в десятому році свого існування. Бенкет відбудеться в У Н Домі при 214 Фултон Ст., Елізабет, вже о год. 4.00 по полудні.

ГЕРТЕР ТАВРУЄ СССР, ЯК ЗАМКНЕНУ ГРОМАДУ ПРИГНІЧЕНИХ І НЕВОЛЬНИХ НАРОДІВ

Пітсбурґ. — Державний секретар Крістіян Гертер у промові на закінчення шкільного року в університеті в Пітсбурґу, Па., де він дістав почесний докторат, ствердив в минулу середу 8-го червня ц. р., що найбільшою небезпекою для світового миру є „відокремлені" народи, які відсепаровуютсь від решти світу, в суперечності до „відкритих" народів. Гертер заявив, що „буде трудно розв'язати центральні політичні проблеми наших часів, поки існують спільноти гноблених і поневолених народів". Перешкодою до міжнародного роззброєння є закохання Совєтів в секретності, бо воно породжує страх Совєтів перед кожною міжнародною контролею, ціллю якої є забезпека миру. Натякаючи на летунський інцидент з літаком У-2 над Свердловськом з 1-го травня ц. р., державний секретар повторив відому американську тезу, що такі летунські місії над Совєтським Союзом були необхідні для захорони вільного світу проти несподіваної совєтської атаки. Внаслідок технологічного поступу — заявив Гертер — світ „скорчується" і навіть далекі одна від одної країни стають насправді близькими сусідами. Воно висуває велику проблему наших часів, а саме, конфлікт між концепціями відкритих громадянств а замкнених. „В Америці ми запрагнули мати відкрите громадянство і старалися здійснити цю нашу концепцію в наших взаєминах із зовнішнім світом. Але протилежна концепція все ще панує в багатьох частинах світу, дармащо воно зміняється під впливом і натиском модерних сил і ідей. Пустельні народи — це пережиток. Нема місця для невольних народів, підпорядкованих чи-то чужої тиранії деспотів людської гідности, чи-то тиранії фальшивих і вилинялих систем та ідей". Секретність, яка стала божком в засклеплених у собі суспільствах, є небезпекою для світового миру. Совєтська секретність довела до того, що підсовєтські громадяни бояться інших народів, а совєтський уряд уважає, що надзвичайна тайність — це велика користь, рівнорядна багатьом дивізіям або ракетам. З'єдинені Держави повинні — за порадою державного секретаря Гертера — ставитися в майбутньому до Совєтів „спокійно, рішуче і сторожко" та використовувати кожну нагоду для збільшування „взаємного зрозуміння і взаємної співпраці".

Арґентина домагається від Ізраїлю повернення Айхмана і грозить скаргою до ОН

Єрусалим. — Ізраїльський уряд дістав від Арґентини в минулу середу 8 червня формальну ноту протесту в справі схоплення ізраїльськими аґентами з арґентинської землі колишнього шефа жидівської секції в Ґештапо, Адольфа Айхмана. Арґентина спершу зажадала від Ізраїлю вияснення в справі часописних повідомлень, що Айхмана схопили жидівські аґенти на передмісті Буенос Айресу і вивезли ізраїльським літаком до Ізраїлю, де він перебуває у в'язниці. Ізраїльський уряд признав у своїй ноті, що дійсно Айхмана схоплено і вивезено, але твердив, що це зробили „добровільці" та що й сам Айхман „добровільно" погодився дати себе забрати до Ізраїлю і станути там перед судом під закидом вирішньої участи у винищенні коло 6-х мільйонів жидів за останньої війни. Арґентинська нота з минулої середи втримана у рішучому тоні. Вона вимагає повернення впродовж одного тижня Адольфа Айхмана та погрожує що коли Ізраїль не зробить цього, то Арґентина внесе проти Ізраїля скаргу до Об'єднаних Націй за порушення її суверенности. Якщо Ізраїль поверне схопленого Айхмана, то арґентинський уряд — кажеться в ноті — готов піддати уважному розглядові можливу вимогу Ізраїлю щодо видачі Айхмана, як злочинця. Арґентинська публічна опінія поставилась в цій справі ворожо до Ізраїлю. Арґентинські газети підкреслюють, що коли б наслідувати приклад Ізраїлю, то арґентинський уряд повинен був схопити передусім скиненого власного диктатора Хуана Перона, коли той під час перевороту у вересні 1955 року схоронився на параґвайській канонірці в арґентинському порті. Право політичного азилю є дуже чітко зберігане і шановане в Південній Америці, тому схоплення Айхмана ізраїльськими аґентами наробило там багато шуму. Ніхто не вірить у жидівських „добровільців" та ніби-то в непричетність ізраїльського уряду і офіційних властей в ділі схоплення Айхмана, бо його перевезено з Арґентини до Ізраїлю ізраїльським літаком, що віз офіційну ізраїльську делеґацію, яка верталась з святкувань роковин незалежности Арґентини.

В АМЕРИЦІ

● **Директор виховної ради** для лікарів, які закордоном покінчили медицину і які є чужими громадянами, але бажають вишколюватися в американських шпиталях, — д-р Дін Ф. Смайлі, заявив, що число тих лікарів буде зменшене на половину, вже від нового року тільки 1,650 лікарів із закордону зможе практикувати в американських шпиталях, а досі те число становило 3,300 річно. Ті лікарі мусітимуть виказати знання англійської мови, поки дістануть візу на в'їзд до ЗДА.

● **Група Лютеранської Церкви** на зборах в Рок Айленд, Ілліной, заявила, що релігія не повинна бути перешкодою до виконування уряду в ЗДА, але можна мати сумнів, чи президент - католик „був би вільний у своїх діях, бо догми його релігії змушували б його діяти так, як навчає релігія, не уважаючи на конституції ЗДА.

У СВІТІ

● **Марокканський король Мехаммед V** рішив приспішити процес еманципації тамошніх арабських жінок. 300 молодих освічених марокканських жінок вислано до 90-х новозаснованих центрів в цілому краю, де вони мають вчити жінок не тільки модерних метод виховування дітей і ведення домашнього господарства, але й основних правд про державу і громадянські права. Об'єднані Нації помагають в цій програмі, даючи 50% фондів для утримання 440 інструкторок.

● **У Конґо** — паніка серед білих, які масово втікають з тієї країни, боючись для себе поганих наслідків після того, як Конґо — 30-го червня ц. р. — стане самостійною державою. Деякі примітиви з автохтонних племен відгрожуються що самостійність Конґо дасть їм „право" забрати собі всі доми, авта і — жінки білих поселенців. Йде натиск для ліквідації християнських місій.

● **Недалеко Москви** має постати „чарівний сад" для дітей, що за зразком славетнього Дісніленду в Каліфорнії ,куди доконче хотів піти Хрущов. У тому саду на великому обширі мають бути ніби і „Урал і Крим", гіпподром для їзди дітей кіньми та автострада, де вчитимуть дітей їздити автом, — крім звичних у світі розваг для дітей, як велетенське колесо, електрична залізниця тунелями і т. д.

● **В Камеруні**, що став самостійною державою, прийшло до справжньої битви між військом та бунтарським племенем на південь від місцевости Мбуда. Вбито 213 бунтарів і захоплено в полон 30 партизанів. Сконфісковано багато зброї. Уряд дав був до 1-го червня ц. р. ультимативний термін бунтарям скласти зброю, а коли вони цього не зробили, перевів проти них карну експедицію.

● **До Північної Кореї** під комуністичним правлінням приплив знову совєтський корабель ніби з добровільними корейськими репатріянтами з Японії. Від кінця грудня минулого року прибуло туди майже 25,000 таких репатріянтів. Їх вітають з великими парадами і використовують їх приїзд

● **На могилі Карла Маркса** на цвинтарі Гайґейт в Лондоні хтось вималював свастику і вписав по-німецьки, що Карл Маркс „любив Адольфа Айхмана", нацистського ката жидів, який тепер перебуває у в'язниці в Ізраїлі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Подорож Айзенгавера до Японії

Коли президент Айзенгавер мав виїхати до Москви, рішено, що в поворотній дорозі через Сибір він відвідає Японію, Південну Корею, Формозу (Тайвань) і Філіппіни, себто союзні країни ЗДА в тихоокеанському обширі. Очевидно, що з тих чотирьох країн найповажнішу ролю в цілому світі і найделікатнішу позицію в американській закордонній політиці та оборонній стратегії займає Японія. Вона багато в дечому схожа на Західню Німеччину. Хоч переможена в останній війні, хоч витиснена з азійського суходолу і обкраяна територіяльно внаслідок загарбання Совєтами Курільських островів, вона залишилась великодержавою з першим місцем на Далекому Сході. Цю її ролю визначають її геополітичне положення, її 92-мільйонове населення і тугість її народу. І Німеччина і Японія, переможені З'єдиненими Державами, користувались американською допомогою, щоб відбудувати своє господарство з воєнних руїн. Імперіялістично - агресивна політика Совєтів спонукала ЗДА включити обидві ті недавно ворожі країни в свою оборонну систему.

Таким чином 8-го вересня 1951 року підписано в Сан Франціско перший союзницький договір між ЗДА і Японією, а 19-го січня 1956 року — другий, зревідований і значно змінений у користь Японії. Очевидно, що приязнь Японії з Америкою і приявність на японській території американських баз — це сіль в оці Москви і Пейпінгу. Всі підривно - пропагандивні засоби обох тих столиць змобілізовано, щоб не допустити до ратифікації японсько - американського договору в Токіо. Після зірвання Паризької конференції Хрущовим поведено шалену кампанію проти відвідин Айзенгавера в Японії. На послугах тієї кампанії стали японські комуністи, соціялісти і різні попплентацькі групи, які протягом тижнів уладжують в Японії антиамериканські демонстрації.

Тому в деяких американських колах виринула думка, чи дійсно не краще було б, щоб Президент відклав свою задуману подорож до Японії. Але перемогли аргументи, що відкликання тієї подорожі пошкодило б престижеві ЗДА, бо комуністи негайно витлумачили б це, як слабість Америки і як свою велику перемогу, а також послабило б уряд Нобосуке Кіші, який твердо стоїть на становищі союзу з Америкою. Тому 19-го ц. м. Президент таки поїде до Японії. Велика більшість японського народу напевно зуміє відмежувати комуністичну демагогію від дійсного інтересу Японії і зрозуміє, що Д. Д. Айзенгавер своїми відвідинами вшанує 100-річчя добрих японсько - американських взаємин і маніфестує приязнь, а не ворожість Америки.

З приводу смерти ген. Галлера

Генерал Юзеф Галлер — видатний польський військовик і політичний діяч, людина, яка відійшла вже до історії три десятки років тому, помер 5-го червня ц. р. в Лондоні на 87-му році життя.

Факт його відходу з-поміж живих можна було б обмежити щонайбільше кількома рядками повідомлення, якби не те, що в 20-х роках генерал Юзеф Галлер відіграв значну ролю в розвитку польсько - українських взаємин, уособлюючи яскраво концепцію імперіялістичної Польщі „від моря до моря" і водночас із цим чи не найбільш шовіністичну антиукраїнську тенденцію серед провідних кіл щойно відродженої Польщі.

Ця концепція і ці тенденції своєю обмеженістю й вузькозорістю мали фатальний вплив на державну політику довоєнної Польщі і у великій мірі причинились до її мілітарних та політичних поразок під час і після другої світової війни.

В історії ж України й українських визвольних змагань 1918 - 1920 років ім'я ген. Юзефа Галлера записане досить сумною сторінкою. Це він завдав удар у плечі молодій українській державності в Західній Україні, це очолювана ним польська „блакитна армія" причинилася не тільки до зліквідування Західньо-Української Народної Республіки та Української Галицької Армії, але й до ліквідації започаткованої і веденої урядом ЗОУНР й УГА разом із Армією УНР антибольшевицької боротьби. В історії того часу „чин" ген. Юзефа Галлера записаний, як один із найбільш безглуздих парадоксів. Одержавши від західніх союзних держав всі засоби для зорганізування, озброєння і вишколу польської армії у Франції під претекстом, що вона буде вжита для боротьби з російським большевизмом, генерал Галлер, зрештою, згідно з дорученням тодішнього польського уряду, використав цю армію виключно для окупації західньо - українських земель, для боротьби проти Української Галицької Армії, яка на той час була одною з найбільш надійних антибольшевицьких формацій. Ця одна з найважчих своїми наслідками помилок Заходу і просто злочинна акція тодішнього проводу польської держави причинилися в дальшому до крайнього послаблення антибольшевицької боротьби взагалі і до облегшення московської перемоги на Сході Европи.

„Чин" ген. Юзефа Галлера треба пригадати не для того, щоб засудити чи зневажати пам'ять покійного польського генерала, безсумнівного патріота Польщі, який став уже перед іншим, тогосвітнім суд, але для того, щоб закарбувати у свідомості польського суспільства, у світовій опінії недопускальність подібних, фатальних своїми наслідками помилок у майбутньому, зокрема в боротьбі проти найбільшого ворога світу — московського большевизму.

І в Польщі, і в Тибеті

Останні пресові повідомлення про нові заворушення в Польщі і Тибеті підтверджують наявність сильного національного резистансу в цих поневолених комунізмом країнах, що їх населення щиро й глибоко прив'язане до своєї віри і своїх релігійних традицій.

Після бурхливих заворушень у Новій Гуті в Польщі, де в квітні ц. р. населення із зброєю в руках стало в обороні усуваного комуністичною адміністрацією хреста, як і після активного виступу польського населення в Ольштині, Красніку та в інших місцевостях в обороні загрожених комуністами церков, 1-го червня ц. р. вибухли заворушення з подібного ж приводу в місцевості Зелена Гора в західній Польщі. Започаткували їх жінки, які прогнали надісланих адміністраційною владою робітників, що мали обернути місцеву церкву на розваговий клюб. Коли в цю справу вмішалась поліція, тоді до протестуючих жінок приєдналися й інші мешканці Зеленої Гори, а ввечері, після закінчення праці у фабриках, виступили проти поліції також і місцеві та навколишні робітники, які прогнали поліцію, знищили два танки і здемолювали поліційну станицю.

Криваві заворушення на релігійному тлі відбулися також, згідно з повідомленнями із провінції Сіккім, у південному Тибеті, де населення цієї окупованої китайськими комуністами країни стало знову на захист своїх національних святинь і свого священства. Ці заворушення, що їх окупаційна комуністична влада мусить здушувати з допомогою війська, були викликані зневаженням комуністами одного з буддійських монастирів і переслідуванням священиків-лям, примушуваних окупаційним режимом до тяжкої фізичної праці.

Обидві події у двох різних частинах світу доводять, що поневолені комунізмом народи не тільки не зрікаються своїх національних незалежницьких аспірацій, але й готові жертвувати життям своїх кращих синів і дочок в обороні своєї віри і своїх традицій. Посилена боротьба комуністичних режимів з релігією і чимраз гостріше переслідування віруючих людей доказує, що релігія для комуністів є одною з найбільших внутрішніх загроз і що вони рішені цю загрозу всіма можливими засобами ліквідувати чи хоч би зневтралізувати.

НОВА ХВИЛЯ „ВОЮЮЧОГО БЕЗБОЖНИЦТВА" В СССР

Враження і спогади численних відвідувачів із закордону, а також принагідні ерунціяції високих достойників Московської Православної Церкви подають зовсім невірний, свідомо або й ні, викривлений образ справжнього стану „релігійної свободи", а то й, пожалься Боже, — „буйного розквіту" церковного життя в СССР.

Наприклад, звідомлення німецького часопису „Франкфуртер Альґемайне" (з 21-го квітня ц. р.) змальовують профанацію Великодня у Києві: уночі з Великої Суботи на Воскресну Неділю юрба комсомольців учинила в Києво - Печерській Лаврі бешкет. Наочними свідками дикунства, інспірованого комуністичним проводом, були численні французькі туристи та закордонні дипломати, які спеціяльно вибралися із Москви в Київ, щоб бути там присутніми на Богослужбах.

Величавий Собор св. Володимира Великого у Києві був ущерть переповнений вірними, але, як звітує німецький щотенник, яка 1/10 приявних лише з цікавости прийшла на Богослужбу. Під час архиєрейського чину комсомольці і тут вчинили шалений вереск, що тривав майже годину. Духівництву ніяк не вдалося заспокоїти хуліганів. Міліція лише під кінець арештувала одного блюзнірця-хлопця, що з горіючими свічками в руках наслідував рухи митрополита біля престола. Стільки подано в німецькому часописі.

Хто знає совєтську дійсність, той розуміє, що антирелігійні оргії у найбільш шанованих храмах Києва не були припадкові, але мали на цілі висміяти релігійні почування віруючих. Це — лише ланка в демонічній системі комунізму.

В половині травня ц. р. совєтське радіо подало до відома своїх слухачів таку „радісну" вістку: державне видавництво в Москві випустило у величезному тиражі чергову антирелігійну публікацію — „Посібник атеїста". Окрім відомих матеріялістичних тез, що „Бога нєт", упорядники цієї книжки твердять, що під час „великої вітчизняної війни" Російська Православна Церква не відіграла аж такої важливої ролі у запеклому змагу з німецькою навалою, щоб заради її заслуг виявляти їй вдячність. Згадана публікація цілою силою намагається зредукувати заслуги тієї казьонної Церкви — до мінімуму.

У „Посібнику атеїста" сказано дослівно: „Не відмовляючи заслуг (під час останньої війни — М. Ф.) церковникам, зокрема щодо їхнього патріотизму, одне з найбільшою силою треба підкреслити: рішальним чинником у поразці чужоземних армій були не церковники, хоч вони так залюбки повторюють цю фразу із церковних амвонів". Значить, ці люди в рясах, на чолі з їхніми найвищими достойниками в Москві, таки вчинили чимало добра для рятунку „родіни", виявили себе добрими совєтськими патріотами, але цього замало було, щоб закваліфікувати їх до ряду „заслужених радянських людей".

Далі читаємо там же: „Совєтський нарід поконав свого лютого ворога не тому, що церковники молилися по церквах за перемогу над аґресором, за силу совєтської зброї, але тому, що радянська армія виявила так багато героїзму; також тому, що наші збройні сили очолювала комуністична партія".

Таке гордо - пишне ствердження „Посібника атеїста", — це ніщо інше, як болючий удар в спину тих, що в священичих, а то й архиєрейських ризах зі сльозами в очах співали акафісти й правили молебні по всіх церквах Совєтського Союзу за „боголюбиве совєтське воїнство", а також гаряче благали Господа послати мудрість, силу та здоров'я „Богом обраному визволителеві нашої любої батьківщини Сталінові".

Аналогічне видання „Посібника атеїста", призначене для розповсюдження на територіях СССР, окупованих під час останньої війни арміями Гітлера, отже й для підсовєтської України — має таку вставку: „Православні духовники допомагали німецьким загарбникам і багато з-поміж них виявилися гітлерівськими коляборантами".

Згадана публікація появилася в Москві приблизно в той самий час, як Нікіта Хрущов, приїхавши до Парижу на „вершинну авантюру", заявляв президентові де Ґолеві: „Бог мені свідком, що совість моя чиста"... Така заява кремлівського бузувіра мала б бути видрукувана великими буквами на першій сторінці чергового видання „Посібника атеїста"... Як пекельна конфронтація безмежного цинізму Хрущова, з одного боку, і комсомольських богоненависників з другого. Хто кого переліцитує в безбожництві?

М. Ф.

Крайова продукція в 1978 році виноситиме трильйон долярів

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Голова економічного департаменту Міннесотського університету д-р Волтер В. Геллер, промовляючи на Крайовій Конференції Соціяльного Добробуту, передбачив, що в 1978 році Крайова продукція ЗДА, яка тепер виносить коло $500 більйонів, виноситиме один трильйон долярів, це значить, що вона подвоїться до того часу. Але він гадає, що в 1970 році число американців які живуть в недостатках, це значить старші особи, не-білє населення, люди тільки з нижчою освітою та родини, головами, яких є жінки, — не зменшиться значно і виноситиме в 1970 році коло 15% всього населення, яке тоді становитиме коло 210 мільйонів. Національна продукція в 1970 році повинна виносити від $750 мільйонів до $790 більйонів. Д-р Геллер звертає увагу на те, що хоч економіка ЗДА зростає, то все ж в краї є коло 5 відсотків безробітних, а деякі промисли не працюють так, як повинні. Автова продукція дає річно 6,200,000 возів, а могла б постачати коло 9,000,000. Те саме діється зі сталевою продукцією.

Микола Лебедь

ДО ЗВ'ЯЗКІВ ОУН - БАНДЕРИ З НІМЕЦЬКИМ ВІЙСЬКОМ

(З доповіді п. н. „З діяльности референтури зовнішніх зв'язків ОУН і Генерального Секретаріяту Закордонних Справ УГВР)

(1)

5-го травня 1960 Генеральний Секретаріят УГВР і Дослідно - Видавниче Об'єднання „Пролог" в Ню Йорку влаштували цілоденну Конференцію, присвячену найновішій історії української зовнішньої політики. На цій Конференції виголошено низку доповідей. Три доповіді, які становлять органічну цілість, бо стосуються властиво тієї самої історичної проблеми — зв'язків частини українського націоналістичного табору з німцями за останньої війни, внаслідок яких постали дві українські військові формації в рямцях німецької армії — друкуємо тут з уваги на їх поважне історично - дослідне значення. Оприлюднені тут дані, стверджені найавторитетнішими дійовими особами даних подій, з'ясовують різні подробиці, які по нинішній день становлять предмет дискусій. Вони мають особливе значення з уваги на тенденційне, вороже всьому українському насвітлення, фальшування і викривлювання цих подій ворогами українського народу. — Редакція.

Діяльність ОУН від початку її існування базувалася в основному на концепції української революції й відновлення Української Самостійної Соборної Держави в оперті на власні сили народу, за допомогою европейського ревізіоністичного табору з Німеччиною у проводі. Такий стан існував до 1939 року себто до часу вибуху і в часі тривання війни, хоча Провід ОУН у той час повинен вже був усвідомлювати властиві цілі гітлерівської Німеччини. Бо, якщо поминути німецько-польський акт неагресії з 1934 року й зірвання німецькою армією, з доручення уряду, всіх у той час існуючих зв'язків з ОУН, якщо поминути й в зв'язку з убивством Перацького Варшавський процес, коли то німці видали полякам Миколу Лебедя, то у випадку Карпатської України становище Німеччини було таки ясне. Врешті, договір Ріббентроп - Молотов від 23-го серпня 1939 року повинен був остаточно привести до ревізії становища ОУН. Цього не сталося, на мою думку, з кількох причин:

а) ОУН фактично мала контакт із німецькою армією, а не з урядом чи партією, а армія, у практичній співпраці, переконувала не тільки про своє позитивне становище, але й обіцяла допомогу в боротьбі за державність;

б) на зміну політики ОУН в 1939 р. було запізно і практично не було іншого партнера;

в) зайняти критичне становище до Німеччини Провід ОУН не міг і тому, що в 1939 р. опинився в цілості на теренах Німеччини, Італії чи окупованих Німеччиною теренах;

г) в ментальності членів ОУН, як, зрештою, й усіх українських політичних угруповань переважала тоді віра проти дійсности.

Ситуація не змінилася по упадку Польщі й до вибуху війни Німеччини з СССР. В німецькому кітлі опинилися не тільки ОУН, але й майже дослівно всі українські політичні чинники й репрезентації. При тому в ОУН приходить до внутрішнього конфлікту і постання двох ОУН. В часі конфлікту в ОУН, як і після нього, військові чинники вдержували контакт з обома ОУН. Обидві ОУН не зривають зв'язків із німецькими військовими чинниками, щоб мати змогу взяти активну участь в боротьбі на Україні під час німецько - совєтської війни, яка назрівала й була для всіх очевидною.

Керівником зв'язків з представниками німецької армії в ОУН під керівництвом Ст. Бандери був сотник Ріко Ярий, який займав це саме становище від початків заснування ОУН. Зв'язки ці були наладнані ще полковником Є. Коновальцем та сот. Ярим, і він їх продовжував. Зв'язки ці мали характер політично - військової співпраці.

Яка це була співпраця і в чию користь? У моїй оцінці для ОУН цей контакт і співпраця були потрібні в першій мірі для того, щоб мати можливість вести організаційну і політичну діяльність на західних окраїнах, окупованих Німеччиною, як і в самій Німеччині, і щоб вдержувати контакти з Україною й підпільно - революційною роботою. Без тієї співпраці будь-яка явна чи напівявна діяльність ОУН була практично неможливою, бо була б зліквідована поліцією й гітлерівцями. Зв'язки з німецькою армією частинно охороняли Організацію, її членів та її діяльність від Гестапа. Ті зв'язки давали також змогу переводити вишкіл членства у власному управлінні і в підготовці його для боротьби на Україні у зв'язку з сподіваним воєнним конфліктом Берліну з Москвою. Зрештою, загальна ситуація була в той час такою, що практично не давала інших можливостей для зовнішньої дії. Для німецької сторони діяльність Організації мала вартість у плянах на будуче, себто - на випадок конфлікту з СССР.

В основному діяльність Організації на теренах, окупованих Німеччиною, проходила в напівзакритих формах.

Поки перейду до насвітлення тих зв'язків на підставі власних споминів, хочу ще згадати, що впродовж 1940 і 1941 рр., себто аж до вибуху війни між Німеччиною і СССР, обидві ОУН робили спроби політично продістатися поза німецьку сферу, як і нав'язати зв'язок з українською еміґрацією за океаном, а зокрема з ЗДА і Канадою. Ці пляни і намагання були роблені так з власної ініціятиви, як і нав'язувані до зв'язків, які в 30-их роках розбудували на Заході полк. Є. Коновалець та інші українські групи. Від ОУН під проводом Ст. Бандери роблено окремі заходи перекинути зв'язкових до Франції, Швайцарії, Фінляндії. Весною 1940 року, в порозумінні з тодішнім тимчасовим Проводом ОУН (під керівництвом Ст. Бандери), я предложив плян свого, разом з дружиною, виїзду до ЗДА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

У СПРАВІ ФОНДУ НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

Заклик Головного Уряду Українського Народного Союзу в справі Фонду Наглої Потреби започатковує дуже серйозну акцію. Справді, доляр чи два в особистому чи родинному бюджеті великої ролі не грають, але коли тисячі членів УНСоюзу повернуть свої дивіденди назад до каси УНСоюзу — з них виросте поважний фонд, що може стати в пригоді українській визвольній справі, коли зайде на це потреба.

Цей заклик і ця акція живо нагадали подібний заклик і подібну акцію, що її провело українське жіноцтво Галичини перед першою світовою війною, в 1912 - 13 роках, під проводом визначної громадянки Константини Малицької.

На великих жіночих зборах, що відбулися 14-го грудня 1912 року, після рефератів Константини Малицької і Олени Степанівної, ухвалено резолюції, які закликали до активности, до поширення національної свідомости. 28-го грудня 1912 року Жіночий Організаційний Комітет видав відозву, що закликала жіноцтво до чуйности, бо політична ситуація була непевна. Як наслідок цих зборів і цієї відозви, деякі українки включилися в працю стрілецьких гуртків; інші стали збирати матеріяльні засоби, щоб створити сильну матеріяльну базу на випадок потреби. В лютому 1913 року видано в тій справі відозву, що її підписали Константина Малицька, Олена Степанівна і інші визначні тодішні жіночі провідниці. Та відозва закликала до складання грошових датків на фонд „Потреби України". За деякий час назву фонду змінено на „Невгасаючий Фонд України", і знову видано відозву, в якій писалося: „Війна може бути або не бути, але потреби України є і будуть і мусять бути, в міру, як рости буде розмах наших національних змагань...", „треба наготовити фонди завздалегідь...". „Із зложених грошей ні сотик не буде витрачений на ніякі, хоч як пекучі потреби хвилі — вони виключно призначені на критичний час..." Вдаряюча подібність ідеї в тому давньому, з-перед першої світової війни заклику провідниць українського галицького жіноцтва і в теперішньому заклику Головного Уряду УНС.

Фонд, що його жінки зібрали під проводом Константини Малицької, дуже придався. Українське громадянство з одушевленням на заклики жінок відгукнулося. В 1914 році гроші, що їх передбачливо українські жінки зібрали півтора року перед тим, були зужиті на озброєння кількох перших тижнів Українського Січового Стрілецтва, що тоді організувалось*.

Хто може передбачити, за який час і на що придадуться гроші, зібрані УНСоюзом тепер, як Фонд Наглої Потреби? Але їх треба зложити. Члени повинні присилати свої датки, нехай невеликі, але масові. Коли УНС переведе успішно цю акцію, він матиме ще одну заслугу перед громадянством.

Мирослава Драган
член 25-го Відділу УНС

У відповідь на заклик Головного Уряду УНСоюзу, повертаю свої два дивідендові чеки на Фонд Наглої Потреби. Щасти Боже у цій шляхетній акції, що буде черговим доказом і мірилом нашої зрілости, нашого патріотизму і нашої жертвенности.

Олександер Саноцький
секретар 158 Відділу УНС

*) Інформації про „Невгасаючий Фонд України" взято з книжки Ст. Ріпецького „Українське Січове Стрілецтво", стор. 26—28.

Микола Миленко

„УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР" М. К. САДОВСЬКОГО

(Спогад)

(10)

Декорації на сцені представляли двір козака - коваля. Серед двору на стільці сидів сліпець Степан, біля нього малий поводатир, навколо сліпця стояли Ярина, дівчата, козаки, жінки, баби і діти. Ось продзвеніли перші звуки імітованої ліри, і полинув по залі не спів, а гудіння з закритих уст, нагадуючи чи то стогін, чи то скиглення. Через кілька тактів „мурмурандо" в тоні глибокого смутку залунали слова: „У неділю вранці рано синє море грало". Знову гудіння, що нагадує завивання, і стогін: „Та за Тендер погуляти, турка пошукати". М. Садовський все це проробляв з такою майстерністю, так геніально наподоблював справжнього кобзаря - лірника, особливо від слів: „Ой спаси нас, межигорький чудотворний Спасе", з такою трагічністю перенесених мук і горя, що не можна було вдержатись від сліз. Знову „мурмурандо", сумні квиління: „І згадав сирота Степан в неволі свою далеку Україну". Тут гудіння нагадувало тяжке ридання докраю змученої людини, що „до Бога руки здіймає, кайдани ламає". Старі актори розказували, що як ще молодим Садовський грав і співав цю думу, то на залі глядачі зчиняли такий плач ніби стратили щось найдорожче. О. Кошиць казав, що він до смерти не забуде того враження, яке залишив у ньому Садовський своїм виконанням дум і чумацької пісні. Проф. О. Кошиць заявляв, що не знає нікого, хто міг би передати народну пісню так, як її передавав Садовський. До цього додам: нікому з нас, акторів, ані М. Лисенкові, не спало на думку упросити Садовського напівати думу з „Невольника" на грамофонну платівку, щоб нові покоління могли почути красу і силу вражливости його геніяльного співу.

Цим далеко не вичерпуються мої враження від співу М. Садовського за двадцять років співпраці з ним. Мені дуже часто траплялось бувати в його хаті і чути, як співав він, коли мав відповідний настрій. Чув я від нього багато, незнаних ще для мене пісень, наприклад, пісню про „Розбійника Кармелюка", „Гонту", дуже цікаву змістом думу про „Саву Чалого" і багато інших, з яких можна було б скласти цілий збірник. Один раз присутні попросили його заспівати арію Мефіста з опери „Фавст": „На землі ввесь рід людський". Цю арію він знав в українському перекладі (можливо, що це був його власний переклад). Мушу сказати, що в такому мистецькому виконанні цю арію я чув лише тоді, коли співав її Ф. Шаляпін.

На жалібній академії в пам'ять покійного М. Садовського в Ню Йорку, О. Кошиць сказав: „М. Садовський — це був типовий придніпрянець-козак, вихований на безмежних просторах степів, де хочеться мати крила й літати, співати, кричати й битись. І всі ті почування, які він виніс зі степів, видавав він у пісні й у грі".

Вище я згадував нашого хормайстра В. Костика - Верховинця. Цей культурний і досить освічений в музиці працівник чимало спричинився до уведення в нашому театрі деяких новинок з українського фолкльору. Були це великодні, весняні гри, забави й масові танки, які він сам збирав під час літніх вакацій на Київщині та Полтавщині. Гри і танки виконувались після вистави, і вони мали великий успіх, особливо у свідомого глядача. Ця сторінка народної творчости зовсім була тоді занедбана. Масові танці і гри уперше виставлено в театрі М. Садовського в поставі В. Костика - Верховинця, який сам перевів музичне і хореографічне оформлення.

Ще з самого початку організації театру у М. Садовського виникла думка виставляти в антрактах невеличкі оркестральні п'єси з українськими мелодіями. Спочатку за браком українських приходилось користатись чужими композиціями, які зовсім не відповідали настроєві дії, що перед хвилею відбулась на кону. Перші українські оркестрові композиції написав В. Костик-Верховинець. З почуттям великої пошани згадую про цього щирого працівника на ниві українського театрального мистецтва, колеґу і приятеля, який за свій патріотизм, за свою любов до рідного театру заплатив своїм і своєї дружини життям.

⁂

Реклама - афіша українською мовою театру М. Садовського на провінції при літніх та великодніх виїздах по Україні робила в кожному місті враження чогось нового, невиданого і незрозумілого, звичайно, для людей національно несвідомих. Після двох-трьох вистав на вулиці наших акторів зупиняли і запитували, що то таке „український театр". Ми пояснювали, що український це історична назва, замість якої впроваджено нову офіційну назву малоросійський, від слова Малая Русь. Пригадували „Полтаву" Пушкіна і цитували з тої поеми слова: „Украйна глухо волновалась". Нас питали: „А в театрі по-якому ви говорите?" — Ми відповідали: „Прийдіть і почуєте". Зацікавлені ніяково здвигали плечима, дякували і відходили. З іншими добродіями говорили ми трохи інакше. Довідавшись, що той чи інший читав Стороженка, Панаса Мирного, обережно пояснювали слово „малоросійський", як назву накинену, офіціяльно-державну. Потім тлумачили слово „Україна", пригадували скасування гетьманщини. Були й такі, які вже знали, що то Україна, але ще далекі були від справи національно - державного відродження. З такими особами балакати було цікавіше: порушувалось питання про національну свідомість, про малоросіянство, профанацію театрального мистецтва в малоросійських театрах, про шкідливі впливи малоросійських труп на несвідомі маси і про величезне виховне значення справжнього українського театру.

В Одесі якусь молоду пані і пана здивувало, коли вони довідались, що в нашому театрі виступають як актори студенти високих шкіл, а диригент має академічну освіту. А чому вас це дивує? — спитав я. — „Як то чому? Адже в малоросійських театрах завжди виступали люди нижчого стану". — Так то ж у малоросійських, а наш театр український", — відповів я. Директор нашого театру бувший старшина та ще й шипкинський кавалір, а диригент — професор (це був О. А. Кошиць), співак Карлаш закінчив київський політехнікум, баритон Золденко — студент Київського університету, О. Певний — студент харківського Технологічного інституту, Хуторна — студентка київських вищих жіночих курсів". Така відповідь для молодої пані і пана була справжньою несподіванкою.

⁂

Свідомих українців зустрічали ми дуже мало за винятком таких міст, як Катеринослав, Кам'янець Подільський, Умань, Одеса, Полтава і, звичайно, Київ.

Від Комісії при УВАН у ЗДА для вшанування пам'яті Михайла О. Ветухова

Комісія при УВАН для вшанування пам'яті М. О. Ветухова, першого президента Української Вільної Академії Наук у ЗДА, повідомляє про здійснення свого першого завдання: зібрано гроші й оплачена вартість пам'ятника на могилі М. О. Ветухова.

Пам'ятник збудовано за проєктом, що його вибрала родина покійного.

Посвячення пам'ятника на могилі М. О. Ветухова на Українському центральному православному цвинтарі в Бавнд Брук відбудеться в неділю 12 червня 1960 року. Служба Боже в церкві св. Андрія почнеться о 10 год. ранку, посвячення пам'ятника і панахида — о 12 год. дня в Бавнд Брук, Ню Джерзі.

Комісія з признанням і щирою подякою відзначає, що на її заклик про вшанування пам'яті М. О. Ветухова відгукнулися українці з різних місцевостей Америки і багатьох країн світу. Імена жертводавців будуть вміщені в Бюлетені Академії разом із звітом.

Тепер перед Комісією залишилося друге важливе завдання — зберегти для історії матеріяли про багатогранну діяльність М. О. Ветухова у формі видання Спеціяльного Збірника, присвяченого постаті покійного. У Збірнику має бути всебічно висвітлена постать М. О. Ветухова як ученого і громадсько-політичного діяча на тлі переломової епохи, в якій він жив і творив.

Комісія закликає українські організації і все громадянство підтримати своїми пожертвами виконання другого завдання — видання Збірника Пам'яті М. О. Ветухова, і надсилати свої пожертви на адресу Української Вільної Академії Наук у ЗДА, скорочено „УВАН у ЗДА" у Фонд М. Ветухова: 11½ Вест 26 вул., Ню Йорк 10, Н. Й.

КОМІСІЯ при УВАН у ЗДА для вшанування пам'яті Михайла Ветухова:

Олександер Архимович, голова Комісії.

Кость Паньківський, заступник голови Комісії.

Члени Комісії:
Сергій Бервицький, Дам'ян Горняткевич, Всеволод Голубничий, Любов Дражевська, Іван Замша, Григорій Костюк, Аделя і Іван Мірошніченки, Наталія Осадца-Яната, Ольга і Вадим Павловські, Левко Чикаленко, Семен Чалишів, Микола Шлемкевич.

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ в літніх місяцях 1960 року

— відбудуться в таких місцевостях: —

1. **„ВЕЛИКИЙ ЛУГ" — Маріон, Виск.,** в часі від 26 червня до 17 липня — табори новаків і новачок; від 10 до 31 липня — табори юначок; від 31 липня до 21 серпня — табори юнаків. Таборова оплата: $20.00 тижнево. Зголошення приймає: Mr. R. Baranowskyj, 2644 W. Walton St., Chicago 22, Ill.
2. **„ЗЕЛЕНИЙ ЯР" — біля Дітройту, Міш.,** в часі від 19 червня до 26 червня — піонірський табор юнаків; від 26 червня до 17 липня — табори новачок і юначок; від 17 липня до 7 серпня — табори юнаків і новаків. Відпочинкова оселя в часі від 7 до 27 серпня, якщо до 30 червня зголоситься відповідна кількість кандидатів. Таборова оплата за тритижневий табор: $52.50. Зголошення приймає: Mr. R. Tatarskyj, 2992 Goodson St., Detroit 12, Mich.
3. **ПЛАСТОВА ОСЕЛЯ в ІСТ ЧЕТГЕМ, Н.Й.,** в часі від 2 липня до 30 липня — табори новачок і юначок; від 30 липня до 27 серпня — табори новаків і юнаків. В часі від 27 серпня до 4 вересня на ОПО Іст Четгем можна буде влаштовувати курінні та гурткові табори. Табори мусять бути зголошені до кінця місяця липня, зі заподанням команди і програми і зможуть відбутися лише на місці, визначенім Управою Оселі. Таборова оплата за чотиритижневий побут: $80.00 і $5.00 адм. Зголошення приймає: Mr. J. Kryzanowsky, 4944 Rubicam St., Philadelphia 44, Pa.
4. **„НОВИЙ СОКІЛ" — Норд Коллінс, Н.Й.,** в часі від 26 червня до 23 липня відбудуться табори новаків і новачок та юнаків і юначок. Таборова оплата за 4 тижні таборування: $60.00 і $4.00 адм. Зголошення приймає: Mr. O. Bereznyckyj, 402 Sweet Ave., Buffalo 11, N.Y.
5. **ТАБОРИ ПЛАСТОВОЇ ГРУПИ ДЕНВЕР, Колорадо,** в часі від 2 до 17 липня — табори новацькі і юнацькі. Зголошення приймає: Mr. M. Kalba, 3779 Quitman St., Denver 12, Colo.
6. **„БОБРІВКА, біля Гартфорду, Конн.,** в часі від 2 липня до 24 липня відбудуться табори новаків новачок та юнаків і юначок. Таборова оплата: $54.00. Зголошення приймає: Mr. S. Chaikovsky, 210 Fairfield Ave., Hartford, Conn.

ВИШКІЛЬНІ ТАБОРИ — КУРСИ

НА 3-ій СТУПІНЬ КПВ (міжкрайовий, Канада, ЗДА), кошові, зв'язкові, кандидати: **(а) для виховників** — 17 до 24 липня Великий Луг, командант пл. сен. Я. Рак. Зголошення: Mr. Jaroslaw Rak, 2240 W. Walton Ave., Chicago 22, Ill.; **(б) для виховниць** — від 27 серпня до 5 вересня в Гантері, командантка пл. сен. Ц. Паліїв. Зголошення: Miss Hanna Korenec, 38 Walnut St., Montclair, N.J.

НА 2-ий СТУПІНЬ КПВ; (а) для новацьких виховників і виховниць східніх осередків від 25 червня до 2 липня на Іст Четгем; **для новацьких виховників і виховниць західніх осередків** від 25 червня до 2 липня у Зеленому Ярі. Зголошення нов. виховників: Mr. Taras Kohut, 19396 Norwood Ave., Detroit 34, Mich.; нов. виховниць: Miss Nina Weresiuk, 89 Bushnell St., Hartford, Conn.
(б) для впорядників і гурткових східніх осередків від 24 до 31 липня на Іст Четгем. Зголошення: Mr. Myron Sharko, 1724 North St., Harrisburg, Pa.; **для впорядників і гурткових західніх осередків** від 24 до 31 липня на Великому Лузі. Зголошення: Mr. Jaroslaw Rak, 2240 W. Walton Ave., Chicago 22, Ill.; **для впорядниць і гурткових східніх осередків** від 20 до 31 серпня в горах Кетскіл. Зголошення: Miss H. Korenec, 38 Walnut St., Montclair, N.J.; **для впорядниць і гурткових західніх осередків** від 2 до 10 липня на Великому Лузі. Зголошення: Mrs. Halyna Lytwyn, 845 N. Rockwell St., Chicago 22, Ill.

ЗГОЛОШЕННЯ на вишкільні табори слід надіслати до дня 20 червня 1960 року.

СПЕЦІЯЛІЗАЦІЙНІ ВИШКІЛЬНІ ТАБОРИ

1. **Водний для юнаків і старших пластунів.** Організатор — Курінь „Чорноморці". Від 20 серпня до 4 вересня над озером Ірі в стейті Пенсилвенія. Зголошення: Mr. Jurij Slusarchuk, 2383 Neibel, Detroit 12, Mich.
2. **Водний для юначок і старших пластунок.** Організатор — Курінь УСП-ок „Чорноморські Хвилі". Від 20 серпня до 4 вересня над озером Ірі в стейті Пенсилвенія. Зголошення: Miss Oksana Korduba, 3122 Caniff, Detroit 12, Mich.
3. **Водний-мандрівний** для юначок і старших пластунок в горах Адірондак в часі від 30 липня до 7 серпня; і
4. **Гірський мандрівний** в горах Адірондак в часі від 2 до 9 липня для юначок і старших пластунок. Оба табори організує Курінь „Перші Стежі". Зголошення: Miss Chrystyna Kwasnycia, 274 Barrow St., Jersey City, N.J.
5. **Водний-мандрівний.** Організатор — Кодло „Беркут" 3. Курінь УСП „Лісові Чорти". Від 26 серпня до 3 вересня в горах Адірондак. Учасники: старші пластуни і юнаки-розвідчики, які закінчили 16 рік життя. Оплата $25.00. Зголошення: Wolodymyr Hoydysh, 18-07 27th Ave., Long Island City 2, N.Y.
6. **Водний-мандрівний** в Альґонквін Стейт Парк, Онтеріо, Канада, в часі від 13 до 21 серпня. Організатор: ОПО „Зелений Яр". Командант: пл. сен. Ігор Король („Бурлаки"). Зголошення: Mr. R. Tatarskyj, 2992 Goodson St., Detroit 12, Mich.

КРАЙОВА ТАБОРОВА КОМІСІЯ

Виставка Українського Мистецтва у вільному світі

15-го травня після відкриття 7-ої Виставки ОМУА в Ню Йорку відбулася чергова нарада Об'єднання в справі заповідженої ще в лютому ц. р. Світової виставки українського мистецтва в Дітройті. В цій нараді взяли участь, крім членів управи Об'єднання Мистців Українців в Америці, представники громадських кіл Дітройту, пані Маруся Е. Бек, президент Міської Ради Дітройту, п. Іван Бек, мистець М. Дмитренко і д-р Б. Стебельський, голова Української Спілки Образотворчих Мистців у Канаді.

З метою скоординування праці і забезпечення мистецького рівня виставки, доповнено Мист. Раду на базі існуючих у ЗДА і Канаді мистецьких організацій, які й перебрали на себе відповідальність за всі мистецькі справи, зв'язані з цією виставкою. Остаточний склад Мистецької Ради такий: д-р Б. Стебельський — голова; скульптор С. Литвиненко — заст. голови; мистець М. Дмитренко — секретар; мистці П. Андрусів і М. Черешньовський — члени.

Мистець С. Гординський вибраний пресовим референтом Мистецької Ради. Крім цього зарезервовано ще одне місце для представника УСОМ у Канаді і одне для Товариства Молодих Образотворчих Мистців у Ню Йорку, представник яких, мистець Б. Певний, брав участь у нараді.

Завданням Мистецької Ради буде дібрати на цю виставку твори, які вона уважатиме відповідними для успіху виставки. На голову жюрі виставки, яке буде складене з-поміж членів Мистецької Ради вибрано проф. В. Січинського.

Тому, що попередня назва „Світова виставка українського мистецтва" не зовсім охоплювала суть цієї імпрези, уточнено і змінено назву на „Виставка українського мистецтва у вільному світі". Виставка, в обсяг якої увійдуть твори малярства, графіки і скульптури, відбудеться, як заповіджено, в днях 22 вересня до 2 жовтня в репрезентативних приміщеннях Комюніті Арт Сентер при Вейн Стейт університеті в Дітройті. Для підготови цієї виставки на місці існують далі Діловий і Громадський комітети, які займаються організаційними справами виставки в Дітройті.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

У 1959 році було в ЗДА 105 більйонерів

Ню Йорк. — Юнайтед Пресс Інтернешел в своєму річному огляді стверджує, що в 1959 році було в ЗДА 105 більйонерів, в тому 7 нових, які аж в минулому році стали ними в тих підприємствах, прибутки яких переступили 1 більйон дол. річно. Між тими новими більйонерами мають малощо більше як один більйон долярів прибутків, але є й такі, як Амерікен Телефон енд Телеграф Компані, яка має річних прибутків на $ 20,807,001,000. В році 1959 ні одна фірма не зійшла зі списка більйонерів внаслідок зменшення прибутків нижче одного більйона, але два банки об'єдналися і внаслідок цього зменшилося число більйонерів тих фірм, які були в 1958 році: були це Хемічний банк і банк Ню Йорк Траст Компані, які в 1958 р. були самостійними більйонерами. Ці 105 більйонерів мали разом майна на $ 312,200,000,000. До найбогатших більйонерів належать поза „Амерікан Телефон енд Телеграф Ко, ще такі: Метрополітен Лайф — 17 більйонів, Пруденшел Іншуренс — 15, Бенк оф Амеріка — 11, Стандарт Ойл — 9.

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА повідомляє, що Посвячення пам'ятника на могилі Михайла Олексійовича Ветухова відбудеться в неділю, 12-го червня 1960 року, на Українському центральному православному цвинтарі в Бавнд Брук, Ню Джерзі. Служба Божа в церкві св. Андрія почнеться о 10 год. ранку, посвячення пам'ятника і панахида — о 12 год. дня. — Автобус до Бавнд Брук відійде від приміщення Академії — 11½ Вест 26 вул., Ню Йорк, о 9-ій год. ранку. Зголошуватись особисто або телефоном до 10-го червня включно о год. 3—6 дня. Оплата за проїзд в обидві сторони $2.50.

ПОДЯКА

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ КОЗАЦТВО ЗАПОРОЖЖЯ — в НЮ ЙОРКУ
сердечно дякує

п. Софії Соколишин
та
п. Карлові Марешеві

за їхню жертвенну та щиру працю, яка допомогла у великій мірі звеличати 100 семестровий ЮВІЛЕЙНИЙ КОМЕРС, що відбувся 28-го травня 1960 р. в Ню Йорку.

Ювілейний Комітет
УКР. АКАД. КОЗАЦТВА ЗАПОРОЖЖЯ
в Ню Йорку

Повідомляю Українців з міста Підгайці, Зах. Україна, що у Вічність відійшли два підгаєцькі земляки:

бл. п. Ільно СОКОЛОВСЬКИЙ,
уродженець Підгаєць, який помер 17-го квітня 1960 року, на 59 році життя, в м. Ляндсгут, — Баварія, Зах. Німеччина;

бл. п. Іван ТОВПАШ,
уродженець Підгаєць, який помер 26-го травня 1960 року, на 63 році життя, в м. Ляндсгут, — Баварія, Зах. Німеччина.

Обидва спочили в самоті, в чужині, на місцевому кладовищі.

ОСИП ОВСЯНЕЦЬКИЙ

ПОДЯКА

Управа Українського Спортового Клюбу в НЮ ЙОРКУ
висловлює якнайщирішу подяку слідуючим

ВШ. Паням:
А. ГІРНЯК, Л. ГОШКО, Д. ГЕНЗА, ЗАХАРЧУК, М. КУДРИК, І. СМЕРТЮК, О. ЧЕРНИК, Л. ЯРЕМА,

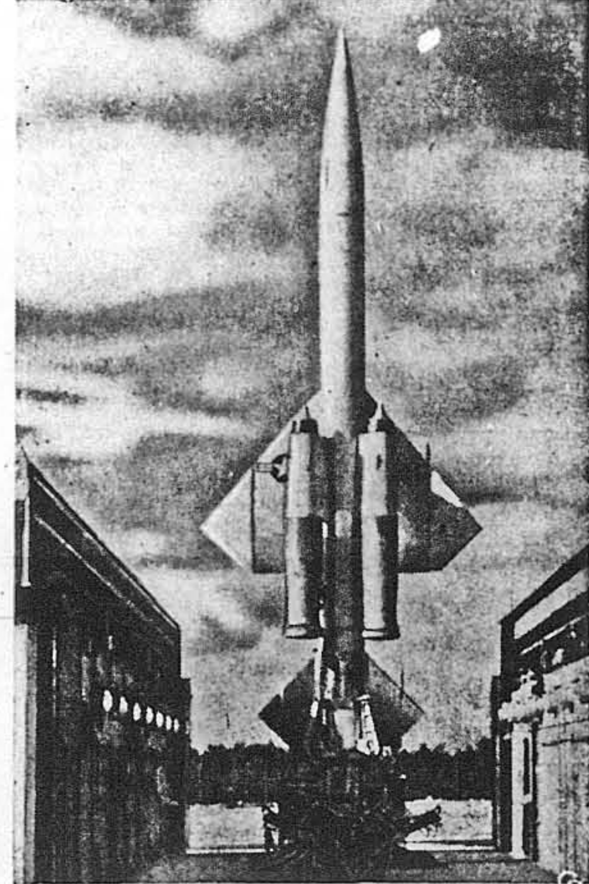
за підготовку і обслугу гарячого буфету на спортовому ПІКНІКУ, в неділю, 5-го червня 1960 року в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вступайте в члени УНСоюзу!

● Англійська королева Єлисавета II, прийде з початком наступного року з офіційними відвідинами до Індії і до Пакістану. Це буде перша візита англійського монарха в Індії від 1911 року, коли - то приїздив туди король Юрій V з королевою Марією.

● Албанський диктатор Гокса перебуває тепер з відвідинами в столиці комуністичного Китаю Пейпінгу. „Президент" комуністичного Китаю Шао-чі на офіційному бенкеті закликав до боротьби проти „американських імперіялістів", які нібн приготовляють нову війну.

Командування протилетунської оборони започаткувало слідство в справі ракети „Бомарк"

Ракета „Бомарк", призначена для нищення ворожих ракет і літаків, сфотографована на базі Джексон Тавншіп, Н.Дж., того самого вигляду, що й ракета на базі МекҐвайр, хемічні експльозії в якій викликали були початково побоювання про здогадний вибух її атомового стрільна, як теж тривогу з приводу можливої радіяції.

Филаделфія. — Командант протилетунської оборони в нюйорському секторі започаткував разом із представниками інших військових установ і федеральних та стейтових аґенцій докладне слідство в справі виряджeної в атомове стрільно ракети „Бомарк", заінстальованої на летунській базі біля Мекґайр у стейті Ню Джерзі, віддаленій 44 милі від Филаделфії. В розгляді причин вибуху братимуть участь представники Федеральної Комісії для справ Атомової Енерґії, Комісії для летунських дослідів і розвитку, як теж репрезентанти компанії, яка виробляє ракету типу „Бомарк". Причиною вівтіркового інциденту мали бути дві невеликі хемічні експльозії. Водночас із цим командування сповістило, що вибуху властивого атомового стрільна не було і тому теж не можна говорити про якусь загрозу атомової радіяції.

Схоплений совєтськими аґентами в Берліні адвокат помер у в'язниці в СССР

Берлін. — Совєтський Червоний Хрест тепер повідомив німецький Червоний Хрест, що 15 грудня 1953 р. помер у неназваній ближче совєтській в'язниці д-р Вальтер Лінзе, схоплений большевицькими аґентами в Західньому Берліні 8 липня 1958 року. Д-р Лінзе був членом управи організації західньо-берлінських юристів, які досліджували нелеґальну акцію східньо-німецьких комуністів. Вислідн цих дослідів були для німецьких комуністів і їх совєтських протекторів такі прикрі, що вони з пімсти схопили його силою на вулиці в білий день, затягли до авта та миттю перевезли до Східнього Берліну. Цей акт насильства бачили люди і старалися навіть перешкодити йому та на вулицях відбулась погоня за комуністичним автом. Проте совєтський уряд вперто відмовлявся подати до відома, що сталося з схопленим адвокатом і заявляв, що він „нічого в цій справі не знає". За німецькими відомостями, д-ра Лінзе „судили" у східньому Берліні на тайному суді та засудили на 25 років в'язниці. Після засуду вивезено його неґайно до Совєтів, де він і згинув. Ніяких ближчих подробиць про його смерть большевицький Червоний Хрест не подав.

Моряки-комуністи на американських кораблях — загроза для безпеки ЗДА

Вашингтон. — Колишній моряк і комуніст від 1943 до 1951-го року Ші Гордон Фростен зізнавав в комісії для слідів неамериканської діяльности в Палаті Репрезентантів і виявив, що комуністи-моряки на американських кораблях — це найкращі комуністичні пропаґандисти, які поширюють комуністичну пропаганду в тих країнах, куди причалюють кораблі ЗДА. Фростен казав, що і він так робив, доки в 1951-му році не став аґентом Федерального Бюра Інвестиґацій. Віце-адмірал Джеймс А. Гіршфілд, який с асистентом команданта Прибережної Сторожі, свідчив про те, що моряки - комуністи на торговельних кораблях є „легко використовувані комуністами" як зв'язкові для світової шпигунської сітки і для ширення комуністичної пропаганди по всьому світі". Адмірал казав, що згідно з рішенням суду Прибережна Сторожа не може переводити перевірки моряків щодо їх льояльности до ЗДА. Комісія хотіла також переслухати нюйоркських моряків, але вони не хотіли відповідати на запити про приналежність до комуністичної партії, заслонюючись п'ятою поправкою до конституції, яка дозволяє не відповідати на такі запити, відповідь на які могла б свідка оскаржити.

Колишній контррозвідчик передбачає неминучий кінець режиму Хрущова

Филаделфія, Па. — Борис Моррос, американський кінові продуцент і колишній агент американської контррозвідки, відкриваючи тут у вівторок дня 8-го червня ц. р. прем'єру свого базованого на переживаннях його як антисовєтського шпигуна фільму, заявив, що упадок Хрущова неминучий і що це станеться вже в найближчих часі. Згідно з передбачуваннями Морроса, який є уродженцем кол. Росії, комуністичний режим в СССР закінчить своє існування ще за нашого часу. Сам же Хрущов буде скинутий вже в найближчих семи тижнях, але цілком певно найдалі до кінця 1960 р. Усунуть Хрущова сталіністи і на його місце прийде Міхаїл Суслов, режим якого буде ще суворіший, як був за Сталіна. Але вже після одного року буде усунений від влади теж і Суслов ізроблять це молодші елементи з партії, більш правого напрямку. Пе-еворот, започаткований цими молодшими елементами, буде подібний до березневої революції 1917 року і тоді Совєти зближаться знову до Заходу. На думку Морроса, ЗДА не повинні втручатися в розвиток подій в СССР, бо це може спричинити тільки цілком непотрібні труднощі для обидвох сторін.

Прихильники Стівенсона підтримують кандидатуру Кеннеді

Вашингтон. — Група інтелектуалів близьких політичних прихильників Адлея Е. Стівенсона в давніших виборах вирішила цього року заявитися за кандидатурою сенатора Джана Ф. Кеннеді. Це не є численна група, вона складається з відомого економіста професора Гардвардського університету Джана К. Гелбрайта, професора історії Генрі Стілс Коммаджера, професора з Гарварду Артура М. Шлезінґера і правника з Вашинґтону, та довголітнього провідника організації „Американці за демократичну акцію" — Джозефа Л. Равга. Перехід цієї групи на бік сен. Кеннеді свідчить про те, що вона вже не вірить в можливість того, щоб Стівенсон міг бути найменований на демократичного кандидата. Всі ці визначні вгорі згадані демократи вже і давніше висловлювалися за сен. Кеннеді, але тепер вони розіслали окремого листа до всіх ліберальних політиків у ЗДА і закликають їх підтримувати кандидатури массачусетського сенатора. Кеннеді заявив на зборах у Гренд Репідс, Мишиґен, що він повинен здобути номінацію, бо вже має понад 600 делеґатів, які на конвенції в Лос Анджелесі вже в перших голосуваннях будуть на нього голосувати.

На Кубі ув'язнено 90 військовиків, — Кастро плянує чистку в армії

Гавана, Куба. — Згідно з непідтвердженим офіційно повідомленням, на Кубі ув'язнено останнім часом яких 90 офіцерів і вояків, обвинувачених в антиурядовій „контрреволюційній" діяльності. Між ув'язненими є також 16 летунів, затриманих дня 1 червня ц.р. у висліді розкриття широкої антикомуністичної змови. Водночас із цим повідомляють із Куби, що прем'єр Кастро плянує перевести основну чистку в кубинській армії та фльоті. У Сієнфуеґос в центральній Кубі здезертирував офіцер армії лейтенант Хозе Бембіре і 5 вояків із армійського з'єднання. Всі вони втекли в гори, приєднуючися, мабуть, до антиурядових повстанців. Протикастрівська організація, що існує в Коста Ріці і виступає під назвою „Рух Революційного Відродження" опублікувала маніфест, в якому обвинувачує Кастра у зраді кубинського народу і в намаганні перемінити демократичну християнську Кубу в знаряддя Москви і комуністичного Китаю. Ця ж організація закликає кубинців до збройних виступів проти режиму Кастра.

Бирк остерігає проти атеїстичного комунізму

Аннаполіс, Мериленд. — Шеф операцій фльоти адмірал А. Бирк, промовляючи на закінченні шкільного року в Морській академії, остерігав проти „атеїстичного комунізму і його ідеольогії, яка безжалісно змагає до панування над світом, рішуче йдучи до нової світової імперії". Адмірал Бирк казав, що представники СССР „ведуть кампанію за миром і приязню і одночасно погрожують світові атомовим знищенням. Комуністична тактика дуже різноманітна: „від шахових турнірів, конференцій молоді і культурних виставок до підривної акції, застрашування, поневолення, терору і безоглядної агресії". Всі ці заходи мають одну ціль: „завести комуністичну владу там, де не знають комуністичних способів діяння". Адмірал Бирк закликав випускників до боротьби проти „безоглядного і підступного комунізму".

Занечищене газами повітря в містах може спричиняти недугу пістряка

Ню Йорк. — Науковці — лікарі шукають за причиною недуги пістряка і побіч курення тютюну вказують на занечищене газами та сажею міське повітря як на причину пістряка легенів та інших віддихових органів а також і шлунка. Свої висновки роблять науковці на основі статистики, яка показує, що в містах більший відсоток осіб вмирає на пістряка як по сільських рейонах. Головний лікар ЗДА д-р Лерой Т. Бирні заявив, що при допомозі міської сажі, яка є в повітрі, можна викликати недугу пістряка. Те саме можна зробити і при допомозі сажі, яку залишає цигарка під час курення в цигарнниці. Обрахували, що в Ню Йорку 1958 р. на місто впало 259.200 тонн сажі і попелу, а в 1959 р. трошки менше, бо тільки —253,000 тонн. Це значить, що на кожну квадратову милю впало місячно коло 70.6 тонн. Місто Ню Йорк має окрему аґенцію, яка досліджує чистоту повітря в місті. Комісар відділу контролі повітря при міській раді д-р Ліонард Ґрінберг заявив, що нечисте повітря в Ню Йорку може спричиняти велику шкоду здоров'ю мешканцям цього міста. Міська рада повинна збільшувати бюджет комісії контролі повітря, щоб охоронити здоров'я своїх мешканців.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮАРК, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 76, повідомляє, що Звичайні Місячні Збори відбудуться в неділю, 12-го червня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в Українській Централі, при Вільям вул. Просимо всіх членів прибути на ці Збори, та вирівняти свої залеглі вкладки. Члени, які не вирівняють своїх залеглостей, будуть суспендовані. На Зборах можна відібрати чеки-дивіденду. — С. Мриглод, предс.; В. Салабун, секр.-кас.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори 94 Відд. ім. М. Шашкевича, відбудуться в суботу, 11-го червня 1960 р., в год. 7-ій веч., в залі УДКлюбу, при вул. 2376 Грейлінг. — І. Совірка, рек. секр.

СТАПЛЕТОН, Ст. Ай. — Б-во св. Арх. Михаїла, Від. 211, повідомляє, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 11-го червня 1960 р., точно в год. 7:30 веч., в Параф. Домі, при 288 Vanderbild Ave. Проситься всіх членів прибути на ці Збори, будуть звіти Управи та Контр. Комісії. Просимо вплачувати свої місячні вкладки. — Т. Соколовський, секр.

ЮТИКА, Н. Й. — Б-во св. ап. Петра і Павла, Відд. 58, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 12-го червня 1960 року, зараз по Службі Божій. Проситься всіх членів прибути на ці Збори, бо є важливі справи до полагодження. Довжники повинні вирівняти свої залеглі вкладки. По Зборах буде видача, чеків-дивіденди. М. Дачковський, предс.; Т. Горбовий, рек. секр.; І. Яковенко, фін. секр.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила:

ТАРЗАН, ч. 4468. Наказ королеви.

TARZAN WAS NEARBY, AND HEARD THE QUEEN'S DEMAND: "I WANT A REPORT ON ALL CAPTIVES!"

"AS YOU DESIRE, O QUEEN," ANSWERED REMU. A GAME OF CAT AND MOUSE -- WHEN WOULD THE TENSION BREAK?

Незабаром в палацу зібралася схвильована юрба, а Ліра зустріла Рімю на сходах.

Тарзан був близько і чув домагання королеви. — Вимагаю звіту про всіх в'язнів!

— Згідно з вашим бажанням, королево, — відповів Рімю. Це була гра кота й миші... Коли скінчиться напруга?